

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 539/2001,**annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001,****luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksen 62 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti neuvosto vahvistaa enintään kolmeksi kuukaudeksi suunniteltua oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevat säännöt. Neuvosto vahvistaa tätä varten muun muassa luettelon kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske. Perustamissopimuksen 61 artiklan mukaan luetteloiden vahvistaminen kuuluu niihin rinnakkaistoimenpiteisiin, jotka liittyvät suoraan henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen, vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella.
- (2) Tämä asetus on Schengenin säännösten sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdystä pöytäkirjassa, jäljempänä 'Schengen-pöytäkirja', tarkoitettua Schengenin säännösten kehittämistä. Se ei vaikuta jäsenvaltioiden velvoitteisiin, jotka johtuvat Schengenin säännöstöstä sellaisena kuin se määritellään Schengenin säännösten määrittelemisestä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen asiaa koskevien määräysten mukaisen oikeusperustan vahvistamiseksi kullekin Schengenin säännöstöön kuuluvalla määräykselle tai päätökselle 20 päivänä toukokuuta 1999 tehdystä päätöksessä 1999/435/EY ⁽³⁾.
- (3) Tämän asetuksen tarkoituksena on kehittää edelleen niitä säännöksiä, joiden osalta Schengen-pöytäkirjassa annetaan mahdollisuus tiiviimpään yhteistyöhön ja jotka

kuuluvat tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä 17 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn päätöksen 1999/437/EY ⁽⁴⁾ 1 artiklan B kohdassa tarkoitettuun ala-

- (4) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 artiklan mukaisesti Irlanti ja Yhdistynyt kuningaskunta eivät osallistu tämän asetuksen antamiseen. Tämän asetuksen säännöksiä ei näin ollen sovelleta Irlantiin eikä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, tämän kuitenkin rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.
- (5) Ne kolmannet maat, joiden kansalaisilla on oltava viisumi, sekä ne maat, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, vahvistetaan muun muassa laitonta maahanmuuttoa, yleistä järjestystä ja turvallisuutta sekä Euroopan unionin ulkosuhteita näihin kolmansiin maihin koskevien perusteiden tapauskohtaisen arvioinnin perusteella. Samalla otetaan huomioon alueelliseen yhtenäisyyteen ja vastavuoroisuuteen liittyvät seikat. On aiheellista perustaa yhteisön järjestely vastavuoroisuuden periaatteen soveltamiseksi, jos jokin tämän asetuksen liitteessä II luetelluista kolmansista maista päättää vaatia viisumin yhden tai useamman jäsenvaltion kansalaisilta.
- (6) Koska Islannin, Liechtensteinin ja Norjan kansalaisten vapaa liikkuvuus turvataan Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksessa, näitä maita ei ole mainittu tämän asetuksen liitteessä II olevassa luettelossa.

⁽¹⁾ EYVL C 177 E, 27.6.2000, s. 66.⁽²⁾ Lausunto annettu 5.7.2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).⁽³⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 1.⁽⁴⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31.

- (7) Kansalaisuudettomien ja pakolaisaseman saaneiden henkilöiden viisumipakko tai viisumivapaus on määriteltävä sen kolmannen maan mukaan, jossa he oleskelevat ja joka on myöntänyt heidän matkustusasiakirjansa, tämän kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden allekirjoittamista kansainvälisistä sopimuksista ja erityisesti Strasbourgissa 20 päivänä huhtikuuta 1959 tehdystä, pakolaisten viisumivelvollisuuden poistamista koskevasta eurooppalaisesta sopimuksesta johtuvia velvoitteita. Koska kansalaisuudettomiin ja pakolaisaseman saaneisiin henkilöihin sovellettavien kansallisten säännösten välillä on eroavuuksia, voivat jäsenvaltiot kuitenkin määrittää, koskeeko viisumipakko näitä henkilöryhmiä, jos kolmas maa, jossa nämä henkilöt oleskelevat ja joka on myöntänyt heidän matkustusasiakirjansa, kuuluu niihin kolmansiin maihin, joiden kansalaisia viisumipakko ei koske.
- (8) Yksittäistapauksissa, joissa viisumien myöntämiseen on perusteltua soveltaa erityisjärjestelmää, jäsenvaltiot voivat erityisesti kansainvälisen oikeuden tai vakiintuneen tavan mukaisesti joko vapauttaa tiettyjä henkilöryhmiä viisumipakosta tai vaatia heiltä viisumin.
- (9) Järjestelmän avoimuuden ja asianomaisille henkilöille annettavan tiedotuksen varmistamiseksi jäsenvaltioiden on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle toimenpiteistä, joita ne ovat toteuttaneet tämän asetuksen nojalla. Nämä tiedot on samoista syistä myös julkaistava *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.
- (10) Jäsenvaltioiden alueelle tulemista tai viisumien myöntämistä koskevat edellytykset eivät ole ristiriidassa matkustusasiakirjojen pätevyden tunnustamista tällä hetkellä koskevien sääntöjen kanssa.
- (11) Perustamissopimuksen 5 artiklassa ilmaistun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti on yhteisen viisumijärjestelmän toimivuuden varmistamiseksi tärkeää ja tarkoituksenmukaista antaa asetus luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske.
- (12) Tällä asetuksella säädetään täydellisestä yhdenmukaistamisesta, joka koskee niitä kolmansia maita, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niitä kolmansia maita, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske. Viisumivaatimuksesta myönnettävän vapautuksen soveltaminen tulee kuitenkin tiettyjen liitteessä II olevassa luettelossa olevien kolmansien maiden kansalaisten osalta voimaan myöhemmin. Neuvosto tekee kunkin asianomaisen maan osalta erillisen ratkaisun komission kertomusten perusteella,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Tämän asetuksen liitteessä I olevassa luettelossa mainittujen kolmansien maiden kansalaisilla on oltava viisumi ylittäessään jäsenvaltioiden ulkorajat.

2. Edellä 1 kohdassa säädettyä vaatimusta ei sovelleta liitteessä II olevassa luettelossa mainittujen maiden kansalaisiin sellaisen oleskelun osalta, jonka kokonaiskesto on enintään kolme kuukautta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 8 artiklan 2 kohdan soveltamista.

3. Niiden uusien kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat syntyneet liitteissä I ja II luetelluissa maissa, sovelletaan 1 ja 2 kohdan säännöksiä, kunnes neuvosto asiaa koskevien perustamissopimuksen määräysten mukaista menettelyä noudattaen päättää toisin.

4. Jos jokin liitteessä II luetelluista kolmansista maista alkaa vaatia viisumin jonkin jäsenvaltion kansalaisilta, sovelletaan seuraavia sääntöjä, tämän kuitenkin rajoittamatta yhteisön tämän kolmannen maan kanssa tekemän viisumivapausopimuksen soveltamista:

- a) jäsenvaltio voi ilmoittaa kirjallisesti komissiolle ja neuvostolle, että kolmas maa on alkanut soveltaa viisumipakkoa;
- b) jos tällainen ilmoitus tehdään, jäsenvaltioiden velvollisuus vaatia asianomaisen kolmannen maan kansalaisilta viisumi otetaan käyttöön väliaikaisesti 30 päivän kuluttua mainitun ilmoituksen tekemisestä, jollei neuvosto etukäteen määrääenemmistöllä päätä toisin;
- c) neuvosto julkaisee tiedon viisumipakon väliaikaisesta käytöstä *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ennen sen voimaantuloa;
- d) komissio tutkii neuvoston tai jäsenvaltion pyynnön, jonka tarkoituksena on, että komissio tekee ehdotuksen tämän asetuksen liitteiden muuttamisesta siten, että asianomainen kolmas maa lisätään liitteeseen I ja poistetaan liitteestä II;
- e) jos kolmas maa kumoaa päätöksensä viisumipakon soveltamisesta ennen kuin neuvosto hyväksyy tämän asetuksen liitteisiin tehtävän tällaisen muutoksen, asianomainen jäsenvaltio ilmoittaa kumoamisesta välittömästi kirjallisesti komissiolle ja neuvostolle;

f) tämä ilmoitus julkaistaan neuvoston toimesta *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Asianomaisen kolmannen maan kansalaisilta poistetaan väliaikainen viisumipakko seitsemän päivän kuluttua tämän ilmoituksen julkaisemisesta.

2 artikla

Tässä asetuksessa tarkoitetaan 'viisumilla' jäsenvaltion myöntämää lupaa tai jäsenvaltion tekemää päätöstä, joka vaaditaan

- maahantuloon kaikkiaan enintään kolme kuukautta kestävää oleskelua varten kyseisessä yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa;
- maahantuloon kyseisen jäsenvaltion tai useamman jäsenvaltion alueen kauttakulkua varten, lukuun ottamatta lentokentillä tapahtuvaa kauttakulkua.

3 artikla

Rajoittamatta Strasbourgissa 20 päivänä huhtikuuta 1959 tehdystä pakolaisten viisumivelvollisuuden poistamista koskevasta eurooppalaisesta sopimuksesta johtuvia velvoitteita:

- pakolaisaseman saaneita ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskee viisumipakko, jos kolmas maa, jossa he oleskelevat ja joka on myöntänyt heidän matkustusasiakirjansa, kuuluu liitteessä I olevien kolmansien maiden luetteloon,
- mainitut henkilöt voidaan kuitenkin vapauttaa viisumipakosta, jos kolmas maa, jossa he oleskelevat ja joka on myöntänyt heidän matkustusasiakirjansa, kuuluu liitteessä II olevien kolmansien maiden luetteloon.

4 artikla

1. Jäsenvaltio voi säätää 1 artiklan 1 kohdassa säädettyä viisumipakkoa tai 1 artiklan 2 kohdassa säädettyä viisumivapautta koskevista poikkeuksista seuraavien henkilöiden osalta:

- a) diplomaattipassin, virkapassin tai muun virallisen passin haltijat;
- b) alusten ja ilma-alusten siviilimiehistö;
- c) avustus- tai pelastuslennon miehistö ja muu henkilöstö sekä muu katastrofi- ja onnettomuustapauksissa toimiva avustushenkilöstö;
- d) kansainvälisillä jokireiteillä liikennöivien alusten siviilimiehistö;
- e) tiettyjen kansainvälisten hallitustenvälisten järjestöjen virkamiehilleen myöntämien kulkulupien haltijat.

2. Jäsenvaltio voi vapauttaa viisumipakosta koululaiset, jotka ovat liitteessä I mainitun kolmannen maan kansalaisia ja jotka oleskelevat liitteessä II mainitussa kolmannessa maassa, jos he osallistuvat koulun järjestämään matkaan koululaisryhmän jäseninä ja jos ryhmän valvojana toimii koulun opettaja.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää poikkeuksista 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun viisumivapautteen sellaisten henkilöiden osalta, jotka työskentelevät korvausta vastaan oleskelunsa aikana.

5 artikla

1. Jäsenvaltioiden on kymmenen työpäivän kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle 3 artiklan toisen luetelmakohdan ja 4 artiklan nojalla toteuttamistaan toimenpiteistä. Toimenpiteisiin myöhemmin tehtävistä muutoksista on ilmoitettava viiden työpäivän kuluessa.

2. Komissio julkaisee 1 kohdassa tarkoitettut ilmoitukset *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

6 artikla

Tämä päätös ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan tunnustaa valtioita ja alueita sekä näiden viranomaisten myöntämiä passeja ja matkustus- ja henkilöasiakirjoja.

7 artikla

1. Korvataan neuvoston asetus (EY) N:o 574/1999⁽¹⁾ tällä asetuksella.

2. Muutetaan yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan lopulliset versiot, sellaisina kuin ne ovat Schengenin toimeenpanevan komitean 28 päivänä huhtikuuta 1999 tekemässä päätöksessä (SCH/Com-ex (99) 13), seuraavasti:

1) korvataan yhteisen konsuliohjeiston liitteessä 1 olevan I osan sekä yhteisen käsikirjan liitteessä 5 olevan I osan otsake seuraavasti:

”Yhteinen luettelo kolmansista maista, joiden kansalaisilta ne jäsenvaltiot, joita asetus (EY) N:o 539/2001 sitoo, vaativat viisumin”,

2) korvataan yhteisen konsuliohjeiston liitteessä 1 olevassa I osassa sekä yhteisen käsikirjan liitteessä 5 olevassa I osassa oleva luettelo tämän asetuksen liitteessä I olevalla luettelolla,

3) korvataan yhteisen konsuliohjeiston liitteessä 1 olevan II osan sekä yhteisen käsikirjan liitteessä 5 olevan II osan otsake seuraavasti:

”Yhteinen luettelo kolmansista maista, joiden kansalaisilta ne jäsenvaltiot, joita asetus (EY) N:o 539/2001 sitoo, eivät vaadi viisumia”,

4) korvataan yhteisen konsuliohjeiston liitteessä 1 olevassa II osassa sekä yhteisen käsikirjan liitteessä 5 olevassa II osassa oleva luettelo tämän asetuksen liitteessä II olevalla luettelolla,

5) kumotaan yhteisen konsuliohjeiston liitteessä 1 oleva III osa sekä yhteisen käsikirjan liitteessä 5 oleva III osa.

3. Kumotaan Schengenin toimeenpanevan komitean 15 päivänä joulukuuta 1997 tekemä päätös (SCH/Com-ex (97) 32) ja 16 päivänä joulukuuta 1998 tekemä päätös (SCH/Com-ex (98) 53, REV 2).

8 artikla

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

2. Neuvosto päättää kuitenkin myöhemmin perustamissopimuksen 67 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja seuraavassa alakohdassa tarkoitettujen kertomuksen pohjalta 1 artiklan 2 kohdan soveltamisesta liitteessä II asteriskilla merkityn maan kansalaisten osalta.

Tätä varten komissio kehottaa kyseistä maata ilmoittamaan velvoitteista, joihin se on valmis sitoutumaan laittoman maahantulon ja laittoman oleskelun osalta, mukaan lukien laittomasti maassa oleskelevien kyseisestä maasta tulneiden henkilöiden palauttaminen, ja antaa tästä kertomuksen neuvostolle. Komissio toimittaa neuvostolle 30 päivään kesäkuuta 2001 mennessä ensimmäisen kertomuksen, joka sisältää asianmukaiset suositukset.

⁽¹⁾ EYVL L 72, 18.3.1999, s. 2.

Ennen kuin neuvosto antaa edellä mainittua päätöstä koskevan säädöksen, sovelletaan asianomaisen maan kansalaisiin 1 artiklan 1 kohdassa säädettyä vaatimusta. Tämän asetuksen 2—6 artiklaa sovelletaan täysimääräisesti.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

Tehty Brysselissä 15 päivänä maaliskuuta 2001.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M-I. KLINGVALL

LIITE I

1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yhteinen luettelo

1. VALTIOT

Afganistan	Irak
Albania	Iran
Algeria	Jamaika
Angola	Jemen
Antigua ja Barbuda	Jordania
Arabiemiirikunnat	Jugoslavian liittotasavalta (Serbia-Montenegro)
Armenia	Kambodža
Azerbaidžan	Kamerun
Bahama	Kap Verde
Bahrain	Kazakstan
Bangladesh	Kenia
Barbados	Keski-Afrikan tasavalta
Belize	Kiina
Benin	Kirgisia
Bhutan	Kiribati
Bosnia ja Hertsegovina	Kolumbia
Botswana	Komorit
Burkina Faso	Kongo
Burma/Myanmar	Kongon demokraattinen tasavalta
Burundi	Kuuba
Djibouti	Kuwait
Dominica	Laos
Dominikaaninen tasavalta	Lesotho
Egypti	Libanon
Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia	Liberia
Eritrea	Libya
Etelä-Afrikka	Madagaskar
Etiopia	Malawi
Fidži	Malediivit
Filippiinit	Mali
Gabon	Marokko
Gambia	Marshallinsaaret
Georgia	Mauritania
Ghana	Mauritius
Grenada	Mikronesia
Guinea	Moldova
Guinea-Bissau	Mongolia
Guyana	Mosambik
Haiti	Namibia
Indonesia	Nauru
Intia	Nepal

Niger	Sri Lanka
Nigeria	Sudan
Norsunluurannikko	Suriname
Oman	Swazimaa
Päiväntasaajan Guinea	Syyria
Pakistan	Tadžikistan
Palau	Tansania
Papua-Uusi-Guinea	Thaimaa
Peru	Togo
Pohjois-Korea	Tonga
Pohjois-Mariaanit	Trinidad ja Tobago
Qatar	Tšad
Ruanda	Tunisia
Saint Kitts ja Nevis	Turkki
Saint Lucia	Turkmenistan
Saint Vincent ja Grenadiinit	Tuvalu
Salomonsaaret	Uganda
Sambia	Urkaina
Samoa	Uzbekistan
São Tomé ja Príncipe	Valko-Venäjä
Saudi-Arabia	Vanuatu
Senegal	Venäjä
Seychellit	Vietnam
Sierra Leone	Zimbabwe
Somalia	

2. YHTEISÖT JA ALUEELLISET VIRANOMAISET, JOITA VÄHINTÄÄN YKSI JÄSENVALTIO EI TUNNUSTA VALTIOIKSI

Itä-Timor
Palestiinalaishallinto
Taiwan

LIITE II

1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu yhteinen luettelo

1. VALTIOT

Andorra	Meksiko
Argentiina	Monaco
Australia	Nicaragua
Bolivia	Panama
Brasilia	Paraguay
Brunei	Puola
Bulgaria	Pyhä istuin
Chile	Romania (*)
Costa Rica	Salvador
Ecuador	San Marino
Etelä-Korea	Singapore
Guatemala	Slovakia
Honduras	Slovenia
Israel	Sveitsi
Japani	Tšekki
Kanada	Unkari
Kroatia	Uruguay
Kypros	Uusi-Seelanti
Latvia	Venezuela
Liettua	Viro
Malesia	Yhdysvallat
Malta	

2. KIINAN KANSANTASAVALLAN ERITYISHALLINTOALUEET

Hongkongin erityishallintoalue ⁽¹⁾

Macaon erityishallintoalue ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Viisumivapaus koskee ainoastaan henkilöitä, joilla on Hong Kong Special Administrative Region -passi.

⁽²⁾ Viisumivapaus koskee ainoastaan henkilöitä, joilla on Região Administrativa Especial de Macau -passi.

^(*) Ks. 8 artiklan 2 kohta.